

# TÁJÉKOZTATÓ

---

az építéssel járó beruházások helyszíni  
ellenőrzései során feltárt hibákról

Budapest

2011.05.30.

A tájékoztató célja az MVH helyszíni ellenőrzési részlegei által feltárt jellemző hibákat, hiányosságokat ismertetni az támogatásigényléssel kapcsolatos hibák, hiányosságok megelőzése érdekében.

## TARTALOM

1. Az építési beruházások elszámolásainak alapja .....	3
2. A támogatási kérelem benyújtás .....	4
3. Támogatási határozatokban jóváhagyott munkanemenkénti maximális kiadások .....	5
4. Az MVH által alkalmazott referencia árak.....	6
5. Az építési beruházások helyszíni ellenőrzésének módszere.....	6
6. Jellemző hibák.....	7
1) Nyilvántartások vezetése .....	7
2) Helyszíni ellenőrzések során kért dokumentumok eredeti példányainak hiánya .....	8
3) Megfelelő ügyfél képviselő hiánya a helyszíni ellenőrzésen .....	9
4) Műszaki ellenőr alkalmazásának hiánya .....	9
5) A ténylegesen beépített építési tétel nem azonos a kifizetési kérelemben megadottal .....	10
6) Elmarad a támogatási kérelem módosítása .....	12
7) ÉNGY-ben megtalálható építési tétel árajánlatos tételként való elszámolása .....	13
8) A ténylegesen beépített építési tétel mennyisége, vagy minősége (anyag/technológia vonatkozásában) eltér a kifizetési kérelemben megadottól (ezáltal referencia ára is eltér) .....	13
9) Ténylegesen nem beépített (csak megvásárolt) építési tétel elszámolása.....	14
10) Nem új építési tételt elszámolása .....	14
11) Építési napló és felmérési napló vezetése nem jogszabály szerinti, ezáltal nem alkalmas dokumentum alapú ellenőrzésre .....	14
12) Művelet megvalósulása.....	15
13) „Egyéb elszámolható kiadások” alátámasztó dokumentációinak hiánya .....	16
14) Támogatási kérelemben plusz pontot érő kötelezettségvállalás nem teljesítése.....	16
15) Arculati elem elhelyezésének hiánya .....	17

## 1. Az építési beruházások elszámolásainak alapja

**„a helyes ÉNGY használat  
kulcsfontosságú elem a sikeres  
projekt elszámolásban”**

Az Építési Normagyűjtemény (továbbiakban ÉNGY) alkalmazásának a célja, hogy elősegítse az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program (továbbiakban ÚMVP) részeként az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (továbbiakban

EMVA) társfinanszírozásában megvalósuló támogatások igénybevétele céljából benyújtott kérelmek szakszerű elbírálását, az építési költségek realitásának szakszerű vizsgálatát illetve kellő támpontot szolgáltatson az ügyfelek, tanácsadók, kivitelezők és a kérelmet értékelők számára. Az ÉNGY adatbázisának alapja a Terc Kft. által készített Összevont Építőipari Normagyűjtemény (ÖN) adatbázisa.

Az ÉNGY egy olyan építési-műszaki paramétereket tartalmazó gyűjtemény, amely az építési munkanemek és tételek megnevezése mellett tartalmazza a tételekre vonatkozó referenciaárakat is. A referenciaár az adott építési tételre vonatkozóan a támogatás megállapításához figyelembe vehető legmagasabb egységnyi költséget jelent. Az ÉNGY 55 munkanemen több mint 192 ezer építési tételt tartalmaz.

Az építési beruházásokkal kapcsolatos tervezett elszámolható kiadások *realitás vizsgálata* és a ténylegesen *megvalósult építési tételek elszámolásának értékelése* egyaránt az ÉNGY alapján történik.

A következő példa azt szemlélteti, hogy az ÉNGY miképpen részletezi a '61 Útburkolatalap és makadámburkolat készítése' munkanem egy kiválasztott építési tételét (61-005-0675396).

<b>MVH kód:</b> 61-005-0675396
<b>Kód:</b> 61-005-001.1-0012010
<b>Verzió:</b> 2011-1
<b>Közzététel:</b> építési munkák
<b>Útburkolatalap és makadámburkolat készítése</b>
<b>Beton burkolatalapok</b>
<b>Beton burkolatalap készítése, 6-30 cm vastagságban, peremezett védőréteggel utókezelve, 2,00 m-nél nagyobb szélességben</b>
<b>C8/10 - XN(H) földnedves kavicsbeton keverék CEM 32,5 pc. <math>d_{max} = 16</math> mm, <math>m = 6,2</math> finomsági modulussal</b>
<b>Referencia ár:</b> 14675,00 Ft/m <sup>3</sup>
<b>Anyag ár:</b> 10318,00 Ft/m <sup>3</sup>
<b>Gépköltség:</b> 1861,00 Ft/m <sup>3</sup>
<b>Rezsioradj:</b> 1920 Ft/óra

Az egyes fogalmak jelentése:

**MVH kód:** a tétel egyedi azonosítására alkalmas számsorozat Ezt kell a támogatási kérelmek esetén az építési „B” betétlap formanyomtatványon, kifizetési kérelmek esetén az építési tételek (ÉNGY) betétlapon feltüntetni.

**Kód:** az adott tétel Összevont Építőipari Normagyűjtemény (ÖN) szerinti azonosítója

**Tétel megnevezése:** összetett több soros megnevezés, soronként jelenik meg az egyes csoportok szerinti szűkítés alapján.

**Referencia ár:** az itt megadott érték az adott tétel vonatkozásában a támogatás megállapításkor figyelembe vehető maximális költség (forint/mennyiségi egység). A referencia ár tartalmazza az egységre vetített anyagköltséget, gépköltséget és a munkadíjat is.

**Anyagár/Gépköltség/Rezsióradíj:** Tájékoztató jellegű adat. A referenciaár megállapításánál figyelembe vett értékek.

A megvalósult projektekkel kapcsolatos kiadások elszámolásának alapja a gazdaságilag teljesített és pénzügyileg is rendezett számla. A számlával elszámolni kívánt kiadás reális voltának egyik ellenőrzési eszköze az ÉNGY, melynek referenciaárai alapján viszonyítja egymáshoz az MVH a munkanemhez (esetenként, például az Állattartó telepek korszerűsítése jogcím keretében a technológiai tevékenység kiadási tételhez) tartozó elszámolható és az elszámolni kívánt kiadást. Az Építési normagyűjtemény tartalmazza tehát azokat a referencia árakat, amelyek maximalizálják az egyes építési tételekre az elszámolható kiadás értékét. A fentiek alapján megállapítható, hogy a helyes ÉNGY használat kulcsfontosságú elem a sikeres projekt elszámolásban.

*Árajánlat* kizárólag olyan építési tételek esetén fogadható el, amelyek nem találhatóak meg az ÉNGY-ben.

## 2. A támogatási kérelem benyújtás

**„ténylegesen tervezett  
bekerülési költséggel kell  
kalkulálni és nem a  
referenciaárral”**

A támogatási kérelmek összeállítása során kiemelt jelentősége van annak, hogy minél inkább kidolgozott tervek alapján történjen meg a támogatási kérelem igénylése, mivel a támogatási kérelem építési tételei alapján kalkulált elszámolható kiadások összege annál inkább fogja közelíteni a később ténylegesen

felmerült kiadások összegét.

Fontos kiemelni, hogy a támogatási kérelemben az elszámolni kívánt kiadásokat nem célszerű az ÉNGY referencia ár alapján számított kiadással meghatározni, hanem a valós tervezett kiadások szerint. Az ÉNGY az egyes tételek beazonosíthatóságán felül a felső korlát kifizető ügynökség általi megállapítására szolgál, a referenciaár weben történő közzététele kizárólag a nyilvánosságot szolgálja.

A tervezett beruházásra vonatkozóan, mint általában minden nagyobb beruházás esetén szokásos, célszerű részletes és tételes árajánlatot bekérni a kivitelezőtől/kivitelezőktől, hogy a várható költség egzakt módon megállapítható legyen. A támogatási kérelmek formanyomtatványainak kitöltésénél ténylegesen tervezett bekerülési költséggel kell kalkulálni és nem a referenciaárral! A kivitelezőtől kapott ajánlat szerint kell megadni az egyes munkanemekre elfogadott kiadásokat a nyomtatványon, valamint az egyes tételeket és azok mennyiségét. A referenciaárat meghaladó esetben a MVH automatikusan csökkentheti az elszámolható kiadást, **de emiatt az kérelmezőt nem éri külön szankció.**

Előfordulhat, hogy az ügyfél a referenciaárnál alacsonyabb egységárral tudja tervezni és megvalósítani az adott beruházást. A reálisan tervezett költségekkel viszont elkerülhetőek a megítélt támogatás 20%-ot meghaladó mértékű alulteljesítéséből fakadó szankciók.

### 3. Támogatási határozatokban jóváhagyott munkanemenkénti maximális kiadások

**„a tervek alapján  
kalkulált építési tételek és  
a kivitelezés során  
ténylegesen megvalósított  
építési tételek eltérései  
kezelhetők az ÉNGY-vel”**

A támogatási kérelemben az egyes munkanemekre az egyes ÉNGY szerinti építési tételeket és azok mennyiségét kell megadni, illetve ha az adott tétel nem sorolható be az ÉNGY-be, akkor az előzetesen bekért árajánlatok alapján tervezett kiadást. Az MVH a tételek alapján minden munkanemre kiszámítja az elszámolható kiadások felső határát, majd ennek alapján a maximálisan igénybe vehető támogatás összegét. A jóváhagyott támogatás a költségrealitás vizsgálat után az egyes kiadási tételekre elfogadott elszámolható kiadások és a kiadási tételekhez tartozó intenzitások szorzatainak összege. Az MVH támogatási határozatokban *kiadási tételazonosítók* (ez építési beruházás vonatkozásában a munkanem) szerinti bontásban állapítja meg az elszámolható maximális kiadásokat. Ezek összege határozza meg a projekttel kapcsolatos elszámolható maximális kiadást.

A támogatási határozat építési munkanemei a kérelmezők terveire és a tervek alapján a támogatási kérelemben megadott munkanemenkénti építési tételek mennyiségére alapozva készül, felépítése a támogatási jogcímtől függően eltérő lehet.

Pozitív támogatási döntést követően az ügyfél kifizetési kérelmek benyújtásával, a kivitelező által kiállított, gazdaságilag teljesített és pénzügyileg is rendezett számlák alapján számolja el a kiadásait. Az elszámolni kívánt bizonylathoz ÉNGY szerinti bontású számlarészletezőnek is rendelkezésre kell állnia, mely részletesen tartalmazza a ténylegesen megvalósított építési tételeket. Az MVH az adott építési beruházásra meghatározza kiadási tételenként a megvalósított építési tételek mennyisége és a vonatkozó referenciaárak alapján elszámolható kiadást és ha az alacsonyabb az elszámolni kívánt értéknél, akkor a Hivatal csökkenti az igényelthez képest az elszámolható kiadást. Ebben az esetben az elszámolni kívánt összeg és a jóváhagyott elszámolható kiadás különbségével csökken az igénybe vehető támogatás, a referenciaár miatti csökkentés nem képezi szankció alapját!

A kivitelezés során előfordulhat, hogy szükségessé válik a projekt műszaki tartalmának módosítása. A műszaki tartalom a támogatással érintett egység (építmény, eszköz, szolgáltatás) azon funkciója, használati módja, mérete, kapacitása, amely a támogatás nyújtásának céljával összefüggésben van, illetve a támogatás megítélésében szerepet játszott, amennyiben az EMVA társfinanszírozásában megvalósuló támogatások részletes szabályait megállapító jogcím specifikus rendeletek eltérően nem rendelkeznek. A műszaki tartalom változása lehet funkcionális, esetleg építési engedélyt érintő változtatás, melyet a 23/2007. (IV.17.) FVM rendelet 30.§ (9) bekezdés a.) pontja alapján előzetesen engedélyeztetni kell az MVH-val.

Nem minősül azonban a műszaki tartalom módosításának a munkanemen belüli változtatás, például az eredetitől eltérő anyagválasztás, amennyiben nem jár a projekt értékének csökkenésével. (pl.: '44 Asztalosszerkezetek elhelyezése' munkanemen belül fa ablak helyett műanyag ablak kerül beépítésre stb.)

A módosítások, a tervek alapján kalkulált építési tételek és a kivitelezés során ténylegesen megvalósított építési tételek eltérései kezelhetők az ÉNGY-vel, melyet részletesen a 6. pontban írunk le.

#### **4. Az MVH által alkalmazott referencia árak**

23/2007. (IV.17.) FVM rendelet 30§ (2) – (3) az ÉNGY-t évente január 15-ig közleményben kell közzétenni, valamint az IH a közzétett építési normagyűjteményt legalább évente egy alkalommal frissíti, és azt július 1-jéig közzéteszi.

A rendelet 30.§ (4) bekezdése előírja, hogy *„A támogatási kérelem benyújtásakor a támogatási kérelem benyújtására nyitva álló időszak első napján hatályos Építési Normagyűjteményt kell figyelembe venni.”*

A rendelet 30.§(11) bekezdése előírja, hogy *„A kifizetési kérelem esetén a támogatási kérelem benyújtási időszak első napján hatályos Építési Normagyűjteményt kell alkalmazni. Ha ezen Építési Normagyűjtemény nem tartalmazza az adott építési tételt, akkor az első olyan a támogatási kérelem benyújtására nyitva álló időszakot követően hatályos Építési Normagyűjteményt kell figyelembe venni, amelyben az építési tétel szerepelt.”*

Mivel az ÉNGY-ben található referencia árak félévente frissítésre kerülnek, ezért a fenti jogszabályhely meghatározza az MVH számára, hogy a támogatási és kifizetési kérelmek feldolgozása során melyik ÉNGY verziót használja.

#### **5. Az építési beruházások helyszíni ellenőrzésének módszere**

**„ha a helyszíni ellenőrzés a jegyzőkönyvben nem állapít meg hibát, hiányosságot, az még nem jelenti automatikusan a kifizetési kérelem jóváhagyását”**

Az MVH helyszíni ellenőrzés kertében a kifizetési kérelmekben az ügyfelek által megadott valamennyi (MVH kóddal rendelkező vagy árajánlat alapján elszámolni kívánt) építési tétel tényleges megvalósulását (mennyiségét és minőségét) a helyszínen ellenőrzi. Az ellenőrzés kiterjed a támogatási rendeletekben meghatározott elvárt műszaki tartalom vizsgálatára (amennyiben a támogatási rendelet ezt definiálja), a támogatási kérelemben/pályázatban vállalt műszaki tartalom vizsgálatára, a kiviteli tervek és a megvalósítás összevetésére, valamint a számlával igazolt tételek megvalósításának vizsgálatára. A helyszíni ellenőrzés dokumentum alapú ellenőrzést és fizikai vizsgálatot (*mérés, leszámolás, szemrevételezéssel történő beazonosítás*) egyaránt jelent. A *dokumentum alapú vizsgálat alapja* a számlák, szállítólevelek, minőségi tanúsítványok, szerződések, jogosultságok vizsgálatán túl az építőipari kivitelezési tevékenységről szóló 191/2009. (IX.15.) Kormány rendelet alapján vezetett *építési napló és annak mellékletei (pl.: felmérési napló)*. A **beépített anyagok**